

SOCIĀLAIS REHABILITĒTĀJS PROFESIJAS STANDARTS

1. Profesijas nosaukums, kvalifikācijas līmenis	
Sociālais rehabilitētājs	Ceturtais profesionālās kvalifikācijas līmenis (4. PKL) (atbilst piektajam Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmenim (5. LKI))
2. Profesionālās kvalifikācijas prasības	
Profesijas specializācijas: Nav.	
Saistītās profesijas, kvalifikācijas līmenis: Sociālais darbinieks (5. PKL un 6. LKI) Sociālais aprūpētājs (4. PKL un 5. LKI) Aprūpētājs (2. PKL un 3. LKI)	
3. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu kopsavilkums	
<p>Sociālais rehabilitētājs plāno, vada un organizē klientu sociālās aktivizēšanas darbu; veicina klientu sociālā statusa atgūšanu un iekļaušanos sabiedrībā; piedalās un izstrādā sociālās rehabilitācijas plānu sadarbībā ar starpprofesionāļu komandu un īsteno sociālās rehabilitācijas pakalpojumu; veicina klientu līdzdarbību sociālās rehabilitācijas plāna sastādīšanā un īstenošanā; savas kompetences ietvaros veicina klientu sociālo prasmju, spēju un iemaņu apguvi, pilnveidi un uzturēšanu; savas kompetences ietvaros piedalās sociālās rehabilitācijas pakalpojuma rezultātu novērtēšanā un izstrādā priekšlikumus to pilnveidei; ievēro profesionālās ētikas normas, uztur un pilnveido profesionālo kompetenci.</p> <p>Sociālais rehabilitētājs ir nodarbināts pie sociālo pakalpojumu sniedzēja, kas ir reģistrēts sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā un nodrošina sociālās rehabilitācijas pakalpojumus personas dzīvesvietā un sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijās, vai ir pašnodarbināta persona.</p> <p>Sociālā rehabilitētāja pienākumi un uzdevumi:</p> <p>3.1. Klienta sociālās funkcionēšanas spēju un prasmju izvērtēšana:</p> <ul style="list-style-type: none"> - iegūt nepieciešamo informāciju sociālās rehabilitācijas procesa nodrošināšanai; - izvērtēt klienta sociālās funkcionēšanas spējas, neatkarīgās un patstāvīgās dzīves prasmes; - atpazīt klienta sociālās barjeras, kas traucē iekļauties sabiedrībā; - veikt klienta sociālo risku faktoru novērtējumu; - noskaidrot klienta sociālās vajadzības un vēlmes; - noskaidrot nepieciešamo prasmju apguvi klienta sociālās funkcionēšanas attīstīšanai.	

3.2. Klientu sociālās rehabilitācijas pakalpojuma plānošana:

- noteikt sociālās rehabilitācijas pakalpojuma pasākumu kopumu;
- izvirzīt sociālās rehabilitācijas mērķi, uzdevumus, resursus un izpildes termiņus;
- apzināt klienta sociālajā rehabilitācijā iesaistītos speciālistus un atbalsta personas;
- izstrādāt individuālo sociālās rehabilitācijas plānu;
- iesaistīt klientu, atbilstoši klienta spējām lēmuma pieņemšanā, kas saistīts ar sociālās rehabilitācijas pakalpojumu;
- saskaņot ar klienta likumisko pārstāvi sociālās rehabilitācijas procesu.

3.3. Klienta sociālās rehabilitācijas pakalpojuma organizēšana un nodrošināšana:

- atbalstīt klientu sociālās rehabilitācijas pakalpojuma nodrošināšanas procesā;
- sadarboties ar klienta sociālajā rehabilitācijā iesaistīto starpprofesionāļu komandas speciālistiem;
- sniegt atbalstu klientam sadarbības veidošanā ar citiem pakalpojuma sniedzējiem;
- atpazīt izmaiņas klienta fiziskajā un emocionālajā stāvoklī, uzvedībā, savas profesionālās kompetences ietvaros;
- dokumentēt sociālās rehabilitācijas procesu;
- veikt korekcijas klienta sociālās rehabilitācijas plānā, pamatojoties uz efektivitātes izvērtējumu;
- attīstīt klienta sociālās prasmes;
- motivēt klientu sociālajām aktivitātēm;
- nodrošināt sociālās rehabilitācijas pakalpojumu.

3.4. Drošas vides un drošības pasākumu organizēšana klientam:

- veikt vides risku izvērtēšanu klienta dzīvesvietā un ārpus tās;
- mazināt vides riska faktorus sadarbībā ar klientu;
- informēt klientu par tehnisko palīgīdzekļu saņemšanas un lietošanas iespējām;
- apmācīt klientu lietot tehniskos palīgīdzekļus;
- organizēt drošu telpu un vidi sociālajām aktivitātēm un prasmju pilnveidei;
- izmantot tehniskos palīgīdzekļus darbā ar klientiem.

3.5. Pirmās palīdzības sniegšana:

- konstatēt veselības stāvokļa izmaiņas;
- rīkoties ievērojot pirmās palīdzības sniegšanas soļu secību, atbilstoši noteiktajām vadlīnijām;
- sniegt pirmo palīdzību profesionālās kompetences ietvaros.

3.6. Sociālās rehabilitācijas pakalpojuma izvērtēšana:

- novērtēt klienta sniegtās sociālās rehabilitācijas plānā ietvertās aktivitātes;
- veikt likumisko pārstāvju vai piederīgo aptauju par piedāvāto sociālo rehabilitāciju;
- veikt sociālās rehabilitācijas procesā iesaistīto darbinieku un speciālistu aptauju;
- izvērtēt aptaujās iegūtos rezultātus;
- izteikt priekšlikumus sociālās rehabilitācijas pakalpojuma pilnveidei;
- piedalīties sociālās rehabilitācijas pakalpojuma kvalitātes novērtēšanā.

3.7. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās vispārējās prasmes, zināšanas un kompetences:

- sazināties valsts valodā;
- lietot divas svešvalodas;
- lietot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas;
- ievērot reglamentējošos normatīvos aktus;
- piedalīties profesionālās pilnveides un tālākizglītības programmās;
- piedalīties supervīzijās;
- iesaistīties pētniecības procesos;
- iesaistīties uzņēmējdarbībā sociālās labklājības jomā;
- ievērot darba tiesisko attiecību, darba aizsardzības, vides aizsardzības un civilās aizsardzības prasības;
- rīkoties ārkārtas situācijās atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

**4. Profesionālās darbības pamatzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes,
PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)
4.1.	Klientu sociālās funkcionēšanas spēju un prasmju izvērtēšana:			
4.1.1.	Iegūt nepieciešamo informāciju sociālās rehabilitācijas procesa nodrošināšanai.	<p>Iepazīties ar sniegto un pieejamo informāciju par klientu.</p> <hr/> <p>Iepazīties ar klientu un pārlicināties par personas identitāti.</p> <hr/> <p>Iepazīties ar klienta ģimenes vēsturi.</p> <hr/> <p>Veidot pozitīvu un cieņpilnu komunikāciju ar klientu un viņa tuviniekiem.</p>	<p><u>Priekšstata līmenī:</u> Vispārējā psiholoģija. Attīstības psiholoģija.</p> <p><u>Izpratnes līmenī:</u> Vispārējā saskarsme un komunikācija. Alternatīvās komunikācijas veidi un metodes. Dažāda veida uztveres un komunikācijas grūtības. Klientu grupu raksturojums. Funkcionāla un disfunkcionāla ģimene. Problēmas identificēšanas metožu pielietošana darbā ar klientu (genogramma, ekokarte, vides tīklojuma karte u.c.). Ģimene, tās funkcijas un lomas.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u> Verbālā un neverbālā komunikācija. Alternatīvās komunikācijas pielietošanas iespējas. Ētika un konfidencialitāte. Komunikāciju prasmes ar dažādām klientu grupām.</p>	<p>Spēja veidot pozitīvu komunikāciju ar klientu, kuram ir uztveres un komunikācijas grūtības.</p> <p>Spēja analizēt pieejamo informāciju un izmantot to kā resursu darbā ar klientu.</p>
				5. LKI

**4. Profesionālās darbības pamatzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes,
PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
4.1.2.	Izvērtēt klienta sociālās funkcionēšanas spējas, neatkarīgās un patstāvīgās dzīves prasmes.	<p>Noteikt spēju klientam apzināties sevi.</p> <p>Veikt klienta saskarsmes spējas un prasmi novērtējumu.</p> <p>Izvērtēt latviešu zīmju valodas prasmes un pielietojumu nedzirdīgām un vārdzirdīgām personām.</p> <p>Novērtēt klienta spēju un prasmi pagatavot ēdienu.</p> <p>Novērtēt klienta spēju un prasmi uzturēt personīgo higiēnu.</p> <p>Novērtēt klienta spēju un prasmi rūpēties par savu veselību.</p> <p>Novērtēt klienta spēju un prasmi lietot naudu un iepirkties.</p> <p>Novērtēt klienta darba spējas un prasmes.</p> <p>Izvērtēt darba lomu klienta dzīvē un spēju sevi realizēt.</p> <p>Novērtēt klienta spēju un prasmi ar mājsaimniecību saistītas darbības.</p> <p>Novērtēt klienta spējas un prasmes orientēties apkārtējā vidē.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Tehniskie palīg līdzekļi un pielietojums.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Normalizācijas pamatprincipi.</p> <p>Sociālās funkcionēšanas, neatkarības un patstāvīgās dzīves prasmes novērtēšanas instrumenti.</p> <p>Sociālā darba speciālistu metodes darbā ar klientu.</p>	<p>Spēja izmantot klienta novērtēšanas instrumentus.</p> <p>Spēja novērtēt klienta sociālās funkcionēšanas, neatkarīgās un patstāvīgās dzīves prasmes.</p>	5. LKI

**4. Profesionālās darbības pamatzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes,
PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
		<p>Novērtēt klienta mobilitāti (t.sk. tehnisko palīg līdzekļu nepieciešamību un lietošanu).</p> <p>Izvērtēt klienta spējas un prasmes organizēt savu brīvo laiku.</p> <p>Noskaidrot radošās pašizteiksmes iemaņas un spējas.</p>			
4.1.3.	Atpazīt klienta sociālās barjeras, kas traucē iekļauties sabiedrībā.	<p>Noteikt klienta sociālās barjeras (izglītība, vizuālais izskats, funkcionēšanas nespēja, komunikācijas prasmes u.c.).</p> <p>Izvērtēt klienta spēju pārvarēt sociālās barjeras.</p> <p>Noskaidrot klienta viedokli par sociālo barjeru pārvarēšanas iespējām.</p> <p>Izvērtēt resursus sociālo barjeru novēršanai un integrācijas veicināšanai.</p> <p>Piesaistīt nepieciešamos resursus sociālo barjeru novēršanai un sociālās integrācijas veicināšanai.</p> <p>Informēt klientu par integrācijas iespējām.</p>	<p><u>Priekšstata līmenī:</u> Viktimoloģija.</p> <p><u>Izpratnes līmenī:</u> Sociālās normas. Sociālās barjeras. Resursi klienta integrācijas procesa veicināšanai. Iekšējie un ārējie resursi. Sociālā atstumtība. Aizspriedumi, diskriminācija, stereotipi. Stigmatizācija. Sociālais statuss un lomas sabiedrībā.</p>	<p>Spēja identificēt klientus, kuriem dažādu sociālu, garīgu, fizisku traucējumu dēļ ir apgrūtināta iekļaušanās sabiedrībā.</p> <p>Spēja sekmēt sociālās atstumtības riskam pakļauto personu iekļaušanos sabiedrībā.</p>	
				5. LKI	

**4. Profesionālās darbības pamatzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes,
PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
		<p>Motivēt klientu sociālo barjeru pārvarēšanai.</p> <p>Aktivizēt klientu integrācijai sabiedrībā.</p> <p>Veicināt klienta ģimenes locekļu/ nozīmīgu cilvēku attiecību un mijiedarbību atjaunošanu vai uzturēšanu.</p> <p>Īstenot nediskriminējošu praksi.</p>	<p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Informācijas avoti un to izmantošana.</p> <p>Nediskriminējoša prakse.</p> <p>Profesionālās lomas.</p>		
4.1.4.	Veikt klienta sociālo risku faktoru novērtējumu.	<p>Identificēt klienta sociālos riska faktorus.</p> <p>Izvērtēt klienta sociālās prasmes un paš aizsardzības spējas sociālo risku mazināšanai.</p> <p>Izvērtēt klienta spēju un prasmi meklēt palīdzību riska situācijās.</p> <p>Piesaistīt resursus sociālo risku mazināšanai.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Sociālie riski.</p> <p>Droša un iekļaujoša vide klientam.</p> <p>Paš aizsardzība.</p> <p>Atkarības un to ietekme.</p> <p>Līdzatkarība.</p> <p>Vardarbības veidi.</p> <p>Stresa un konfliktu vadība.</p> <p>Riska vadība.</p> <p>Mobings.</p>	Spēja identificēt klienta sociālos riska faktorus un piesaistīt resursus sociālo risku mazināšanai.	5. LKI

4.1.5.	Noskaidrot klienta sociālās vajadzības un vēlmes.	Novērtēt klienta vēlmes sociālo vajadzību realizēšanā.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Vajadzību teorijas. Individuālpsiholoģija. Sociālo pakalpojumu sistēma. Pašvērtējums. <u>Lietošanas līmenī:</u> Klienta individuālās vajadzības. Individuālā un vides adaptācija. Atgriezeniskā saite. Klienta privātās dzīves neaizskaramība. Ētiskās dilemmas. Ētikas principi un darbība klienta interesēs.	Spēja noskaidrot, izprast klienta vēlmes un sociālo vajadzību realizēšanas iespējas.	5. LKI
		Nodrošināt klienta sociālo vajadzību realizāciju.			
		Izvērtēt klienta sociālo aktivitāti.			
		Respektēt klienta vēlmes.			
		Ievērot cieņu pret privāto dzīvi.			
4.1.6.	Noskaidrot nepieciešamo prasmju apguvi klienta sociālās funkcionēšanas attīstīšanai.	Identificēt klientam apgūstamās un pilnveidojamās prasmes.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Sociālā funkcionēšana. Sociālo pakalpojumu veidi. Sociālo prasmju trūkumi un sekas. <u>Lietošanas līmenī:</u> Sociālo prasmju izvērtēšana.	Spēja noteikt klienta apgūstamās sociālās funkcionēšanas prasmes.	5. LKI
		Noskaidrot iespējas konkrēto prasmju un iemaņu apguvei.			
		Izvērtēt piesaistāmos resursus.			

4.2.	Klientu sociālās rehabilitācijas pakalpojuma plānošana:				
4.2.1.	Noteikt sociālās rehabilitācijas pakalpojuma pasākumu kopumu.	Noteikt sociālās rehabilitācijas aktivitātes atbilstoši klienta individuālajām spējām un prasmēm. Iesaistīties klienta individuālajām vajadzībām atbilstošu pakalpojumu noteikšanā.	<p><u>Priekšstata līmenī:</u></p> <p>Sociālo pakalpojumu sistēma. Sociālā atbalsta pamatprincipi. Bērnu un ģimenes tiesības.</p> <p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Sociālās rehabilitācijas pakalpojuma pasākumu kopums. Bērna ģimeniskai videi pietuvināts sociālo pakalpojumu pasākumu kopums. Dažādu faktoru (sociālo, ekonomisko, vides u.c.) mijiedarbība un ietekme uz indivīdu. Profesionālās rehabilitācijas pamatprincipi.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Sociālās rehabilitācijas veidi. Pakalpojuma organizēšanas kārtība. Funkcionālo spēju karte.</p>	Spēja noteikt klientam nepieciešamos pakalpojumus atbilstoši klienta spējām un prasmēm un izvērtējuma rezultātiem.	5. LKI

4.2.2.	Izvirzīt sociālās rehabilitācijas mērķi, uzdevumus un izpildes termiņus.	Definēt klienta sociālo problēmu un iespējamus risinājumus.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Intervences mezo un makro līmeņi. Psihosociālā konsultēšana. <u>Izpratnes līmenī:</u> Intervences mikro līmenis. Konsultēšanas metodes. <u>Lietošanas līmenī:</u> Problēmsituācijas analīze. Speciālistu un klientu attiecību veidošanas pamatprincipi.	Spēja definēt problēmas, izvirzīt mērķi, uzdevumus un plānot izpildes termiņus.	5. LKI
		Noteikt sociālās rehabilitācijas pakalpojuma īstermiņa un ilgtermiņa mērķus.			
		Novērtēt mērķa atbilstību klienta vajadzībām.			
		Izvēlēties atbilstošas darba metodes sociālās rehabilitācijas procesā.			
		Noteikt sociālās rehabilitācijas pakalpojuma uzdevumus un veicamos pasākumus.			
		Veikt sociālās rehabilitācijas satura un apjoma plānošanu atbilstoši klienta spējām un prasmēm.			
		Izvirzīt izpildes termiņu sociālās rehabilitācijas plānā ietvertā mērķa un uzdevumu īstenošanai.			
		Izvirzīt sociālās rehabilitācijas sagaidāmos rezultātus.			

4.2.3.	Apzināt klienta sociālajā rehabilitācijā iesaistītos speciālistus un atbalsta personas.	<p>Apzināt klientam nepieciešamos speciālistus un klienta atbalsta personas.</p> <p>Sadarboties ar klienta sociālajā rehabilitācijā iesaistītajām atbalsta personām.</p> <p>Plānot resursus, atbilstoši klienta vecumam, kā arī attīstības un funkcionēšanas līmenim.</p> <p>Izmantot inovācijas sociālās rehabilitācijas procesa nodrošināšanā.</p> <p>Piesaistīt brīvprātīgos darbā ar klientu.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Sociālā atbalsta sistēma.</p> <p>Socializācija un resocializācija.</p> <p>Komandas darba pamatprincipi.</p> <p>Vide un funkcionēšana.</p> <p>Brīvprātīgā darba reglamentējošie normatīvie akti.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Inovācijas darbā ar klientu.</p> <p>Resursu sistēmas un resursu tīkla apzināšana.</p> <p>Komunikācija un mijiedarbība.</p> <p>Laika plānošana.</p>	Spēja sadarboties ar klienta sociālajā rehabilitācijā iesaistītiem speciālistiem un atbalsta personām.	5. LKI
4.2.4.	Izstrādāt individuālo sociālās rehabilitācijas plānu.	<p>Veikt sociālās rehabilitācijas plāna izstrādi atbilstoši klienta individuālajam izvērtējumam.</p> <p>Sadarboties ar sociālo darbinieku un citiem sociālā darba speciālistiem.</p> <p>Pieņemt lēmumu par nepieciešamo speciālistu piesaisti.</p> <p>Veikt sociālās rehabilitācijas procesā iesaistīto speciālistu darba uzdevumu sadali.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Atbilstošās normatīvo aktu analīze.</p> <p>Sociālo garantiju veidi un saņemšanas iespējas.</p> <p>Gerontoloģija.</p> <p>Sociālās grupas.</p> <p>Sociālā vide.</p> <p>Multikulturālā vide.</p> <p>Profesionālā rehabilitācija.</p>	Spēja izstrādāt individuālos sociālās rehabilitācijas plānus savas profesionālās kompetences ietvaros.	5. LKI

		Noteikt sociālās rehabilitācijas pakalpojuma procesa riskus.	<p>Psihosociālā rehabilitācija.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Bērnu sociālā rehabilitācija.</p> <p>Sociālā rehabilitācija personām ar invaliditāti.</p> <p>Onkoloģisko klientu sociālā rehabilitācija.</p> <p>Sociālā rehabilitācijas plāna izstrādei izvirzītās prasības.</p> <p>Sociālās rehabilitācijas pakalpojumi dažādām sociālajām grupām.</p> <p>Sociālā rehabilitācija.</p> <p>Profesionālā terminoloģija.</p> <p>Klienta karte.</p> <p>Vides un personas resursu skala.</p> <p>Sociālā tīklojuma resursu skala.</p> <p>Genogramma.</p> <p>Ekokarte.</p>		
4.2.5.	Iesaistīt klientu, atbilstoši klienta spējām lēmuma pieņemšanā, kas saistīts ar sociālās rehabilitācijas pakalpojumu.	<p>Informēt klientu par sociālās rehabilitācijas pakalpojuma mērķi, uzdevumiem un plānoto rezultātu.</p> <p>Informēt klientu par sociālās rehabilitācijas aktivitātēm.</p> <p>Informēt klientu par pieejamajiem resursiem sociālās rehabilitācijas procesa nodrošināšanā.</p>	<p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Sociālās rehabilitācijas procesa posmi.</p> <p>Intervence darbā ar klientu.</p> <p>Intervija un atgriezeniskā saite.</p> <p>Pašnoteikšanās tiesības.</p> <p>Klienta tiesības un pienākumi.</p>	Spēja aizstāvēt klienta intereses un veicināt klienta pašnoteikšanās tiesību ievērošanu lēmuma pieņemšanas procesā.	5. LKI

		<p>Iepazīstināt klientu ar viņam veicamajām darbībām.</p> <p>Vienoties par klientam piemērotāko pakalpojumu sniedzēju.</p> <p>Veicināt klienta pašnoteikšanās tiesību ievērošanu.</p> <p>Nodrošināt lēmuma pieņemšanu, ievērojot klienta intereses.</p> <p>Nodrošināt cieņpilnu attieksmi lēmuma pieņemšanas procesā.</p>			
4.2.6.	Saskaņot ar klienta likumisko pārstāvi sociālās rehabilitācijas procesu.	<p>Sadarboties ar klienta likumisko pārstāvi sociālās rehabilitācijas procesā.</p> <p>Informēt klienta likumisko pārstāvi par sociālās rehabilitācijas aktivitātēm.</p> <p>Iepazīstināt klienta likumisko pārstāvi ar klientam veicamajām darbībām un piesaistāmajiem resursiem sociālās rehabilitācijas nodrošināšanā.</p> <p>Iesaistīt klienta likumisko pārstāvi sociālās rehabilitācijas procesā klienta interesēs.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Likumisko pārstāvju tiesības un pienākumi.</p> <p>Psiholoģiskās iedarbības veidi.</p> <p>Saskarsmes struktūra.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Komunikācijas prasmes.</p>	Spēja sadarboties ar klienta likumisko pārstāvi sociālās rehabilitācijas procesā klienta interesēs.	5. LKI

4.3.	Klienta sociālās rehabilitācijas pakalpojuma organizēšana un nodrošināšana:				
4.3.1.	Atbalstīt klientu sociālās rehabilitācijas pakalpojuma nodrošināšanas procesā.	Organizēt klienta adaptāciju jaunajos apstākļos.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Emocionālā inteliģence. Personības potenciāls. <u>Lietošanas līmenī:</u> Adaptācijas procesa posmi un to ietekmējošie faktori. Empātija.	Spēja sniegt atbalstu klienta adaptācijas un sociālās rehabilitācijas pakalpojuma nodrošināšanas procesā.	5. LKI
4.3.2.	Sadarboties ar klienta sociālajā rehabilitācijā iesaistīto starpprofesionāļu komandas speciālistiem.	Iekļauties starpprofesionāļu komandā.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Sociālo institūciju funkcionēšanas pamatprincipi. Starpnozaru sadarbības principu piemērošana. Profesionālā refleksija. Komandas darba veicinošie faktori. <u>Lietošanas līmenī:</u> Starpinstitucionālais darbs. Starpprofesionālais darbs. Komandas darbs. Darbs ar individuālu gadījumu. Profesionālās kompetences. Nozares terminoloģija.	Spēja argumentēt un diskutēt par profesionālo darbību starpprofesionāļu komandas ietvaros klienta interesēs.	5. LKI
		Informēt starpprofesionāļu komandu par izmaiņām/ notikumiem klienta sociālās rehabilitācijas procesā.			
		Rosināt nepieciešamās izmaiņas starpprofesionāļu komandas speciālistu sastāvā.			
		Iegūt atgriezenisko saiti no starpprofesionāļu komandas speciālistiem.			

		Dokumentēt starpprofesionāļu komandas speciālistu atzinumus klienta kartē.			
		Pildīt citu starpprofesionāļu komandas locekļu norādījumus sociālās rehabilitācijas procesā.			
4.3.3.	Sniegt atbalstu klientam sadarbības veidošanā ar citiem pakalpojuma sniedzējiem.	Noskaidrot klientam nepieciešamos pakalpojumus/ palīdzību.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Sociālo pakalpojumu sniegšanas pamatprincipi. Starpinstitucionālās sadarbības principi. Organizāciju, biedrību un nodibinājumu tiesiskais regulējums. Reliģiskās organizācijas un to darbība. Mediācija kā konfliktu risināšanas process.	Spēja sadarboties starpinstitucionālā komandā. Spēja līdzdarboties ar institūcijām un organizācijām klienta interesēs.	5. LKI
		Koordinēt nepieciešamo pakalpojumu pieejamību.			
		Sadarboties ar valsts, pašvaldību, nevalstiskām organizācijām.			
		Veikt starpnieka funkciju starp institūcijām un organizācijām.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Profesionālās lomas. Sadarbība ar valsts institūcijām. Sadarbība ar pašvaldību institūcijām. Sadarbība ar nevalstiskām organizācijām. Sadarbība ar privātām organizācijām. Sadarbība ar reliģiskām organizācijām. Mentora pakalpojums. Asistenta pakalpojums.		

4.3.4.	Atpazīt izmaiņas klienta fiziskajā un emocionālajā stāvoklī, uzvedībā, savas profesionālās kompetences ietvaros.	Atpazīt izmaiņas klienta uzvedībā.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Garīga rakstura traucējumi. Personības attīstības cikli. <u>Izpratnes līmenī:</u> Personības un vides mijiedarbība. Deviantas uzvedības izpausmes. Sociālā atstumtība. Personu ar garīga rakstura traucējumiem raksturojums. Personas ar uzvedības traucējumiem raksturojums. Socializācijas ietekmējošie faktori Dažādu kultūru tradīcijas. Kognitīvie procesi. Agresivitātes izpausmes veidi. Krīžu veidi, fāzes un intervence. Personības identitāte. Kārtība, kādā klients uz laiku tiek izolēts un tiek nodrošināta klienta uzraudzība. <u>Lietošanas līmenī:</u> Veselības aprūpe. Instrumenti klientu izvērtēšanai. Darbs ar agresīvu klientu.	Spēja veikt klienta fiziskā un emocionālā stāvokļa, uzvedības novērošanu un novērtēšanu dinamikā. Spēja atpazīt, reaģēt un piesaistīt nepieciešamos resursus atbilstoši klienta situācijai.	5. LKI
		Pielietot dažādas novērtēšanas metodes klienta fiziskā, emocionālā stāvokļa un uzvedības novērtēšanā.			
		Reaģēt uz klienta agresīvo uzvedību.			
		Novērtēt klienta spēju un prasmi ievērot elementāras pieklājības normas.			
		Piesaistīt atbilstošus speciālistus fiziskā un emocionālā stāvokļa stabilizēšanai.			
		Saglabāt empātiju darbā ar klientu.			

4.3.5.	Dokumentēt sociālās rehabilitācijas procesu.	<p>Veikt ierakstus atbilstošos dokumentos korekti un profesionālā valodā.</p> <p>Papildināt individuālos sociālās rehabilitācijas plānus atbilstoši klienta situācijai.</p> <p>Sagatavot darba laika uzskaites un atskaites dokumentus.</p> <p>Veikt profesionālos uzdevumus noteiktajos termiņos.</p> <p>Apkopot un sagatavot atskaites par sociālās rehabilitācijas procesu.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Institūciju iekšējā un ārējā dokumentācija.</p> <p>Darba organizācija.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Klienta lietas veidošana.</p> <p>Sociālās rehabilitācijas procesa dokumentēšana.</p> <p>Nozares lietotājprogrammas.</p> <p>Lietvedības pamati.</p> <p>Digitālās prasmes.</p> <p>Ar klientu saistītās informācijas iegūšana, lietošana un glabāšana, atbilstoši prasībām.</p>	<p>Spēja pielietot profesionālās kompetences un lietot profesionālo terminoloģiju.</p> <p>Spēja koordinēt un dokumentēt sociālās rehabilitācijas procesu atbilstoši prasībām.</p>	5. LKI
4.3.6.	Veikt korekcijas klienta sociālās rehabilitācijas plānā, pamatojoties uz efektivitātes izvērtējumu.	<p>Veikt sociālās rehabilitācijas procesa efektivitātes mērījumus.</p> <p>Novērtēt klienta sociālās situācijas izmaiņas un sasniegtos rezultātus.</p> <p>Fiksēt izmaiņas ar klientu sociālo rehabilitāciju saistītajos dokumentos.</p> <p>Nodrošināt informācijas apriti par izmaiņām sociālās rehabilitācijas procesā.</p>	<p><u>Lietošana līmenī:</u></p> <p>Dinamiskā novērtēšana.</p> <p>Efektivitātes novērtēšanas metodes.</p>	Spēja novērtēt sociālās rehabilitācijas pakalpojuma efektivitāti un veikt izmaiņas sociālās rehabilitācijas plānā.	5. LKI

4.3.7.	Attīstīt klienta sociālās prasmes.	Attīstīt klienta pašapziņu.	<u>Priekšstata līmenī:</u>	Spēja noteikt klientam nepieciešamo atbalsta apjomu sociālo prasmju apguvei, pilnveidei un uzturēšanai.	5. LKI
		Attīstīt klienta pamatprasmes, atbilstoši identificētajām vajadzībām.	Vizuālās un plastiskās mākslas terapijas pamati.		
		Attīstīt un uzlabot klienta pašaprūpes prasmes.	Deju un kustību terapijas pamati.		
		Veicināt klienta izpratni par sociālām lomām sabiedrībā.	Drāmas terapijas pamati.		
		Attīstīt klienta saskarsmes un komunikācijas prasmes.	Mūzikas terapijas pamati.		
		Attīstīt klienta prasmi rīkoties riska/krīzes situācijās.	Masāžas pamati un ārstnieciskā fizikultūra.		
		Veicināt apgūto sadzīves prasmju un iemaņu uzturēšanu.	Sensorā istaba.		
		Veicināt klientu patstāvīgas dzīves prasmju apguvi.	Kanisterapija.		
		Attīstīt klienta prasmi orientēties sociālajā vidē.	Reiterapija.		
		Attīstīt klienta prasmi analizēt situāciju un pieņemt lēmumu.	Sociālā pedagoģija un vispārējā pedagoģija.		
		Attīstīt klienta spēju uzņemties atbildību par saviem lēmumiem un rīcību.	<u>Izpratnes līmenī:</u>		
Pilnveidot klienta prasmi plānot savu budžetu un rīkoties ar finanšu līdzekļiem.	Izglītības iespējas.				
	Mūžizglītība.				
	Profesionālā rehabilitācija.				
	Grupu psiholoģija.				
	Pašvērtējums, pašapziņa.				
	Bērnu emocionālā audzināšana.				
	Klienta kognitīvo spēju uzturēšana un attīstīšana.				
	Spēļu un rotaļu nozīme sociālo prasmju pilnveidē.				
	Lomu spēles.				

	<p>Informēt par atbilstošiem izglītošanās pasākumiem.</p> <p>Veicināt klienta līdzdarbību sociālo un sadzīves prasmju apgūšanā.</p> <p>Veicināt klienta dzīves kvalitātes uzlabošanu vai uzturēšanu, pilnveidojot prasmes un spējas.</p> <p>Veikt regulāru klienta spēju un prasmju dinamikas novērtējumu savas kompetences ietvaros.</p> <p>Sekot līdzi klienta sociālo prasmju attīstībai.</p>	<p>Fiziskās un intelektuālās prasmes.</p> <p>Sociālpedagoģiskā audzināšana darbā ar bērniem.</p> <p>ANO Konvencija “Par cilvēku ar invaliditāti tiesībām”.</p> <p>Integrācija.</p> <p>Dzīves kvalitātes pieejas.</p> <p>Cilvēka attīstība.</p> <p>Cilvēktiesības.</p> <p>Sociālā labsajūta.</p> <p>Vērtības.</p> <p>Sociālā uzņēmējdarbība.</p> <p>Projektu izstrāde un realizācija.</p> <p><u>Lietošana līmenī:</u></p> <p>Sociālās un dzīves pamatprasmes.</p> <p>Ģimeniska vide, tās nozīme un veidošana.</p> <p>Darbs individuāli un grupā.</p> <p>Atbalsta metodes pašapziņas paaugstināšanai.</p> <p>Kreatīvās metodes.</p> <p>Pozitīvas disciplinēšanas metodes.</p> <p>Speciālās pedagoģijas pamati un metodes.</p> <p>Prasmju veicinošas aktivitātes.</p>		
--	--	--	--	--

4.3.8.	Motivēt klientu sociālajām aktivitātēm.	<p>Veicināt saskarsmes iemaņu apgūšanu.</p> <p>Attīstīt klienta prasmi izvirzīt mērķi un plānot darbību tā sasniegšanai.</p> <p>Veicināt darba prasmju saglabāšanu, atjaunošanu vai apgūšanu personām darbspējas vecumā vai atbilstoši spējām un funkcionēšanas traucējumiem.</p> <p>Motivēt klientu iesaistīties sociālās aktivizēšanas pasākumos.</p> <p>Veicināt klienta fiziski aktīvu dzīvesveidu.</p>	<p><u>Priekšstata līmenī:</u></p> <p>Sabiedrības sociālā struktūra.</p> <p>Sabiedrības sociālās problēmas.</p> <p>Sabiedrisko attiecību pamati.</p> <p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Motivācijas teorijas.</p> <p>Personorientēta pieeja.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Motivācijas metodes.</p> <p>Darbs ar individu.</p> <p>Darbs ar grupu.</p> <p>Formālās un neformālās pedagoģijas metodes.</p> <p>Mākslu terapijas elementi.</p> <p>Animācijas metodes.</p>	<p>Spēja saskatīt un aktivizēt klienta personīgos resursus.</p> <p>Spēja pielietot radošās metodes klienta brīvā laika aktivitāšu un relaksējošu nodarbību nodrošināšanai.</p>	5. LKI
4.3.9.	Nodrošināt sociālās rehabilitācijas pakalpojumu.	<p>Sniegt individuālu atbalstu klientam sociālās rehabilitācijas procesā.</p> <p>Veicināt klienta izpratni par vispārējām ētikas un uzvedības normām sabiedrībā.</p> <p>Iesaistīt klientu brīvā laika aktivitātēs un relaksējošās nodarbībās.</p> <p>Veicināt klienta izpratni par sociālām lomām sabiedrībā.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Grupu darba tehnikas un metodes.</p> <p>Grupas attīstības posmi.</p> <p>Stress un relaksācija.</p> <p>Prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem.</p> <p>Aktīvs un veselīgs dzīvesveids.</p> <p>Sporta aktivitāšu pielietošana.</p>	<p>Spēja savas kompetences ietvaros realizēt sociālās rehabilitācijas pasākumu kopumu, kas noteikts individuālajā sociālās rehabilitācijas plānā, atbilstoši klienta izvērtējumam.</p> <p>Spēja organizēt un vadīt individuālās un grupu nodarbības.</p>	5. LKI

	Attīstīt klienta prasmi rīkoties riska/krīzes situācijās.	Sporta un interešu izglītība.		
	Attīstīt klienta prasmi apzināt resursus un prasmi tos izmantot.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Individuālā pieeja darbā ar klientu.		
	Attīstīt klienta spēju uzņemties atbildību par saviem lēmumiem un rīcību.	Darbs ar indivīdu. Sociālā rehabilitētāja profesionālā loma grupā.		
	Informēt par atbilstošiem izglītošanās pasākumiem.	Sociālā rehabilitētāja profesionālā loma starpprofesionālā komandā.		
	Atbalstīt lēmuma pieņemšanā nodarbinātības jautājumā un aktīvas dzīves pozīcijas veidošanā.	Efektīvas un lietderīgas brīvā laika aktivitātes. Prevencija.		
	Pārliecināt klientu par rezultātu sasniegšanas iespējām.			
	Vadīt grupu un individuālās nodarbības.			
	Izmantot radošumu profesionālajā darbībā.			
	Pielietot kreatīvās metodes, atbilstoši noteiktajam sociālās rehabilitācijas mērķim.			
	Veidot empātisku attieksmi darbā ar klientu.			

4.4.	Drošas vides un drošības pasākumu organizēšana klientam:				
4.4.1.	Veikt vides risku izvērtēšanu klienta dzīvesvietā un ārpus tās.	Izvērtēt vides riskus un draudus klienta dzīvesvietā.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Universālais dizains.	Spēja atpazīt klienta apdraudošos faktorus.	5. LKI
	Izvērtēt vides atbilstību klienta vajadzībām.	Vides riski un draudi.	Spēja veidot drošu vidi telpā un ārpus tās.		
	Informēt klientu un piederīgos par risku novēršanas nepieciešamību klienta dzīvesvietā.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Vides un informācijas pieejamība.	Spēja veikt apmācību klientiem par drošu pārvietošanos uz ielas un sabiedriskajā transportā.		
	Informēt pakalpojuma sniedzēju un organizēt speciālistu piesaisti riska faktoru novēršanai.	Iekštelpu un ārtelpu vide. Droša un komfortabla vide.			
	Organizēt orientēšanās un pārvietošanās aktivitātes, ja nepieciešamību nosaka klienta funkcionālais stāvoklis.	Fiziskā vide. Mājas vide.			
	Izzināt drošas vides faktorus ārpus dzīves vietas aktivitātēm.				
	Apmācīt prasmi sabiedriskā transporta un atstarotāju lietošanā tumšās diennakts laikā.				
	Apmācīt klientam drošības pasākumu ievērošanu uz ielas.				

4.4.2.	Mazināt vides riska faktorus sadarbībā ar klientu.	Veikt darbības vides risku mazināšanai sadarbībā ar klientu.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Vides risku novērtēšanas vadlīnijas. Iekļaujošais dizains. Ergonomijas pamati. Vides pieejamības regulējošie normatīvie akti. <u>Lietošanas līmenī:</u> Dzīves telpas veidošana atbilstoši funkcionālajiem traucējumiem. Telpu iekārtojums. Sensorā vide. Vides pielāgošana.	Spēja organizēt vides riska mazināšanas faktorus.	5. LKI
4.4.3.	Informēt klientu par tehnisko palīgīdzekļu saņemšanas un lietošanas iespējām.	Sniegt informāciju par tehniskajiem palīgīdzekļiem. Informēt klientu par tehnisko palīgīdzekļu saņemšanas iespējām. Demonstrēt tehniskā palīgīdzekļa pielietojuma iespējas. Iesaistīties tehnisko palīgīdzekļu nodrošināšanā. Veikt starpnieka funkciju starp speciālistiem un institūciju tehnisko palīgīdzekļu saņemšanā.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Tehniskie palīgīdzekļi un to veidi. Tehnisko palīgīdzekļu saņemšanas reglamentējošie normatīvie akti.	Spēja pārzināt tehniskos palīgīdzekļus un organizēt tehnisko palīgīdzekļu saņemšanu klientam.	5. LKI

4.4.4.	Apmācīt klientu lietot tehniskos palīglīdzekļus.	Motivēt klientu lietot tehnisko palīglīdzekli.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Tehnisko palīglīdzekļu darbības principi. Tehnisko palīglīdzekļu uzturēšanas nosacījumi.	Spēja motivēt un apmācīt klientu drošai, pareizai tehniskā palīglīdzekļa lietošanai.	5. LKI
		Veikt apmācību par drošu un pareizu tehniskā palīglīdzekļa lietošanu.			
		Informēt par tehniskā palīglīdzekļa apkopi un uzturēšanu.			
4.4.5.	Organizēt drošu telpu un vidi sociālajām aktivitātēm un prasmju pilnveidei.	Novērtēt vidi aktivitātēm un prasmju pilnveidei.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Droša vide. Darba vides izveide. Pieejama vide. Sensorās vides pielāgošana.	Spēja iekārtot un organizēt drošu un atbilstošu telpu sociālajām aktivitātēm un prasmju pilnveidošanai, saskaņā ar sociālās rehabilitācijas plānu.	5. LKI
		Iekārtot telpu un vidi atbilstoši klienta individuālajām vajadzībām.			
		Nodrošināt ar nepieciešamo inventāru un aprīkojumu dalībai aktivitātēs.			
		Nodrošināt ar nepieciešamajiem darba līdzekļiem aktivitātes veikšanai.			
		Instruēt klientu par drošu aprīkojuma un inventāra lietošanu.			
		Instruēt klientu par drošības pasākumiem aktivitāšu laikā.			
		Veikt darba vides sakārtošanu pēc aktivitātēm, iesaistot klientu.			

4.4.6.	Izmantot tehniskos palīglīdzekļus darbā ar klientiem.	Izvērtēt tehniskā palīglīdzekļa izmantošanu konkrētā situācijā.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Rehabilitācijas speciālistu profesionālās kompetences.	Spēja izvērtēt tehnisko palīglīdzekļu nepieciešamību un atbilstību klienta individuālajām vajadzībām. Spēja apmācīt klientu un klienta sociālajā rehabilitācijā iesaistītās personas līdzdarbībai tehnisko palīglīdzekļu lietošanā.	5. LKI
		Organizē tehniskā palīglīdzekļa izmantošanu darbā ar klientiem.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Izpratne par invaliditāti. Tehniskie palīglīdzekļi.		
		Ievērot ergonomiskos pamatprincipus tehniskā palīglīdzekļa izmantošanā.	Tehnisko palīglīdzekļu noteikumi. No valsts budžeta līdzekļiem finansētie tehniskie palīglīdzekļi. Bartela indekss.		
		Noteikt riskus tehniskā palīglīdzekļa izmantošanā.	Bradena skala. Individuālais rehabilitācijas plāns personai ar prognozējamu invaliditāti un personai ar invaliditāti.		
		Informēt klientu par līdzdarbību palīglīdzekļa izmantošanā.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Klienta pārvietošanas ergonomikas pamatprincipi.		
		Kontrolēt palīglīdzekļu lietošanu savas profesionālās kompetences ietvaros.	Tehniskie palīglīdzekļi darbā ar klientu (higiēnas, pārvietošanas, komunikācijas). Tehniskie palīglīdzekļi klienta mobilitātes nodrošināšanai.		
		Veicināt inovācijas tehnisko palīglīdzekļu lietošanā sadarbībā ar speciālistiem.	Tehnisko palīglīdzekļu veidi un izmantošanas iespējas. Tehnisko palīglīdzekļu pakalpojumu saņemšana, sadarbībā ar valsts, pašvaldību, privātpersonām un nevalstiskajām organizācijām. Tehnisko palīglīdzekļu saņemšanas un aprites kārtība. Tehniskie palīglīdzekļi personām ar funkcionēšanas traucējumiem.		

4.5.	Pirmās palīdzības sniegšana:				
4.5.1.	Konstatēt veselības stāvokļa izmaiņas.	Atpazīt klienta funkcionālo (redze, dzirde, runa, kustības) stāvokļa izmaiņas.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Starptautiskās funkcionēšanas, nespējas un veselības klasifikācija. Veselības aprūpes līmeņi un to darbības funkcijas. <u>Lietošanas līmenī:</u> Subjektīvo un objektīvo sūdzību nozīme un atšķirības. Cilvēka organisma darbība normālos un patoloģiskos stāvokļos. Vitālie un antropometriskie rādītāji, definējums un pielietojums. Vitālo rādītāju normas un novirzes no normas. Higiēna un vides aizsardzība. Veselīgs dzīvesveids.	Spēja atpazīt un konstatēt veselības stāvokļa izmaiņas un reaģēt uz tām. Spēja izprast objektīvos un subjektīvos veselības stāvokļa rādītājus. Spēja laicīgi piesaistīt nepieciešamos veselības aprūpes speciālistus.	5. LKI
4.5.2.	Rīkoties ievērojot pirmās palīdzības sniegšanas soļu secību, atbilstoši noteiktajām vadlīnijām.	Izprast pareizas pirmās palīdzības soļu secības nozīmi. Atpazīt primāri sniedzamo palīdzību nelaimes gadījumā. Informēt cietušo par savu darbību.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Droša vide cietušajam un palīdzības sniedzējam. Komunikācija ar NMPD dispečeru. Psiholoģiskais atbalsts cietušajam. Cietušo datu aizsardzība.	Spēj novērtēt apkārtējās vides riskus un iespējas nelaimes gadījuma vietā. Spēj nodrošināt cieņpilnu attieksmi pret cietušo.	5. LKI

4.5.3.	Sniegt pirmo palīdzību savas profesionālās kompetences ietvaros.	Atpazīt dzīvībai bīstamus stāvokļus.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Patoloģiskie veselības stāvokļi, to izpausmes. Elpošanas sistēma, tās uzbūve un funkcijas. Asinscirkulācija. Heimliha paņēmiena pielietošana. Pirmā palīdzība dzīvībai bīstamās situācijās. Dzīvībai bīstamie stāvokļi. Apdegumu veidi, pakāpes. Cukura diabēts, tā biežākās komplikācijas. Vesela āda un ādas bojājumu veidi. Traumu veidi, iedalījums. Asiņošanas apturēšanas tehnika. Brūču veidi. Aukstuma iedarbība uz organismu. Karstuma iedarbība uz organismu. <u>Lietošanas līmenī:</u> Svešķermenis elpošanas ceļos. Asiņošanas apturēšanas tehnika. Palīdzība akūtu veselības stāvokļu gadījumos. ABC atdzīvināšanas algoritms. Ekspresdiagnostika (paškontrolē) cukura līmeņa asinīs noteikšanai. Palīdzība hipoglikēmijas vai hiperglikēmijas gadījumā. Pārsēju uzlikšanas tehnika. “Svešķermeņa brūcē” fiksēšanas tehnika.	Spēj atpazīt akūtus stāvokļus un organizēt palīdzības sniegšanu. Spēj pieņemt lēmumu par tālāko rīcību. Spēj sniegt palīdzību klientam dzīvībai bīstamās situācijās savas kompetences ietvaros. Spēj sniegt pirmo palīdzību savas kompetences ietvaros.	5. LKI
		Sniegt palīdzību klientam dzīvībai bīstamās situācijās.			
		Pielietot Pieaugušā atdzīvināšanas algoritmu.			
		Atbilstoši rīkoties aizrīšanās gadījumā.			
		Sniegt pirmo palīdzību traumu gadījumos.			
		Sniegt pirmo palīdzību akūtu sāpju gadījumā.			
		Sniegt pirmo palīdzību ķīmisko vielu izraisītos nelaimes gadījumos.			
		Sniegt pirmo palīdzību līdz ierodas neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests.			

4.6.	Sociālās rehabilitācijas pakalpojuma izvērtēšana:				
4.6.1.	Novērtēt klientam sniegtās sociālās rehabilitācijas plānā ietvertās aktivitātes.	Veikt klienta aptauju par sociālās rehabilitācijas plānā ietverto aktivitāšu apmierinātību.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Pētniecības metodes.	Spēja novērtēt klienta apmierinātību ar aktivitātēm.	5. LKI
	Apkopot klientu aptauju rezultātus.	<u>Lietošana līmenī:</u> Datu analīzes un apstrādes metodes.			
	Izvērtēt klienta ieteikumus aktivitāšu pilnveidošanai.				
4.6.2.	Veikt klienta likumisko pārstāvju vai piederīgo aptauju par sniegto sociālās rehabilitācijas pakalpojumu.	Organizēt klienta likumisko pārstāvju aptauju.	<u>Lietošana līmenī:</u> Lietišķā informātika.	Spēja apkopot un objektīvi analizēt iegūtos datus.	5. LKI
	Apkopot iegūtos klienta likumisko pārstāvju aptauju rezultātus par sniegto sociālās rehabilitācijas pakalpojumu.	Aptaujas rezultātu interpretācija.	Spēja apkopot secinājumus par iegūtajiem rezultātiem un izvirzīt priekšlikumus.		
	Analizēt iegūtos klienta likumisko pārstāvju aptauju rezultātus par sniegto sociālās rehabilitācijas pakalpojumu.		Spēja interpretēt aptaujas rezultātus un iegūt atgriezenisko saiti sociālās rehabilitācijas pakalpojuma pilnveidošanai.		
	Iegūt atgriezenisko saiti par sniegto sociālās rehabilitācijas pakalpojumu.				
	Iepazīstināt pakalpojuma sniedzēju ar klienta likumisko pārstāvju aptaujas rezultātiem.				
	Veikt nepieciešamās korekcijas sociālās rehabilitācijas plānā.				
	Veikt personīgo pašvērtējumu.				

4.6.3.	Veikt sociālās rehabilitācijas procesā iesaistīto darbinieku un speciālistu aptauju.	Veikt sociālās rehabilitācijas procesā iesaistīto darbinieku pašnovērtējumu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Aptauju datu apstrāde un interpretācija. Pašnovērtējums.	Spēja veikt sociālās rehabilitācijas procesā iesaistīto darbinieku aptauju un iegūt atgriezenisko saiti par sniegto sociālās rehabilitācijas pakalpojumu.	5. LKI
		Analizēt iegūtos darbinieku aptaujas rezultātus par sniegto sociālās rehabilitācijas pakalpojumu.			
		Iepazīstināt pakalpojuma sniedzēju ar sociālās rehabilitācijas procesā iesaistīto darbinieku aptaujas rezultātiem.			
4.6.4.	Izvērtēt aptaujās iegūtos rezultātus.	Analizēt klientu un likumisko pārstāvju ieteikumus sociālās rehabilitācijas procesa uzlabošanā.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Iegūto datu vizualizāciju. Datu interpretācija. Darbs ar MS OFFICE. Prezentāciju failu organizēšana.	Apkopot un analizēt iegūtos datus par sniegto sociālās rehabilitācijas pakalpojumu. Spēja veikt secinājumus par iegūtajiem rezultātiem.	5. LKI
		Spēja apkopot iegūtos datus un prezentēt tos.			
4.6.5.	Izteikt priekšlikumus sociālās rehabilitācijas pakalpojuma pilnveidei.	Apkopot izteiktos aptaujās izteiktos priekšlikumus.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Prezentēšanas prasmes. Publiskā uzstāšanās. Diskusija un argumentēšana. Kritiskā domāšana.	Spēja analizēt un argumentēt priekšlikumus sociālās rehabilitācijas pakalpojuma pilnveidei.	5. LKI
		Piedalīties aptauju rezultātu izvērtēšanas procesā.			
		Sniegt priekšlikumus sociālās rehabilitācijas procesa pilnveidei.			
4.6.6.	Piedalīties sociālās rehabilitācijas pakalpojuma kvalitātes novērtēšanā.	Izvērtēt sociālās rehabilitācijas pakalpojuma kvalitāti, atbilstoši noteiktajiem kritērijiem.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Eiropas Savienības sociālās drošības pamatprincipi. Sociālā politika.	Spēja novērtēt sociālās rehabilitācijas pakalpojuma kvalitāti.	5. LKI
		Dokumentēt pakalpojuma kvalitātes novērtēšanas rezultātus.			
		Izstrādāt priekšlikumus sociālās rehabilitācijas pakalpojuma kvalitātes pilnveidošanai.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Pakalpojuma kvalitātes atbilstība normatīvajos aktos noteiktajām prasībām.		

		Iesaistīties institūcijas pašvērtējuma veikšanā.	Prasības par sociālo pakalpojumu sniedzējiem. Iekšējās kontroles sistēma. Uzraudzība, kontrole un risku pārvaldība. Organizācijas vērtības. Vertikālā un horizontālā informācijas aprite institūcijā. Kvalitātes kontroles pasākumi. Starptautiskie līgumi un normatīvie akti. Satversme. Sociālā drošība. Sociālā labklājība. Sociālā nevienlīdzība. Sociālais taisnīgums. <u>Lietošanas līmenī:</u> Kvalitātes vērtēšanas kritēriji. Kvalitātes standarti. SVID analīze.		
		Pilnveidot zināšanas un izpratni par kvalitātes vadību.			

**5. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes,
VISPĀRĒJĀS zināšanas un kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Vispārējās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
5.1.	Atbilstoši 4.sadaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar valsts valodas lietošanu.	<p>Lietot valsts valodu saskarsmē un profesionālajā vidē.</p> <p>Ievērot latviešu literārās valodas normas lietišķajā stilā.</p> <p>Lietot profesionālo terminoloģiju valsts valodā.</p> <p>Argumentēt pamatoti savu viedokli.</p> <p>Brīvi diskutēt ar klientiem un kolēģiem par profesionāliem jautājumiem un risinājumiem.</p> <p>Ievērot saskarsmes kultūru.</p>	<p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Verbālā, neverbālā saziņa un saskarsmes kultūra.</p> <p>Rakstu valodas kultūra.</p> <p>Zinātniskie un akadēmiskie valodas stili.</p> <p>Profesionālā terminoloģija valsts valodā.</p> <p>Profesionālās saskarsmes kultūra.</p>	<p>Spēja loģiski argumentēt, diskutēt, prezentēt savu nostāju, paust viedokli un iegūt nepieciešamo informāciju komunikācijā ar klientiem un kolēģiem gan mutiski, gan rakstiski, nodrošinot korektas, mērķauditorijai atbilstīgas, saprotamas un literārās valodas normām atbilstošas informācijas sniegšanu valsts valodā.</p>	5. LKI
5.2.	Atbilstoši 4.sadaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar divu svešvalodu lietošanu.	<p>Lietot svešvalodu mutvārdu un rakstu formā.</p> <p>Lietot profesionālo terminoloģiju svešvalodā.</p>	<p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Svešvalodas literārā forma.</p> <p>Starpkultūru komunikācija multikulturālā vidē.</p> <p>Profesionālā terminoloģija divās svešvalodās.</p>	<p>Spēja lietot svešvalodu dažādās dzīves situācijās atbilstoši saziņas partnerim un saziņas mērķim.</p>	5. LKI

5.3.	Atbilstoši 4.sadaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar drošu informācijas un komunikācijas tehnoloģiju lietošanu.	Mērķtiecīgi izmantot profesionālo pienākumu veikšanai nepieciešamo informāciju.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Informācijas sistēmu drošība. Antivīrusu programmas. Datora un biroja tehnikas darbības principi.	Spēja pārliecinoši un droši izvēlēties un lietot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas profesionālo pienākumu veikšanai.	5. LKI
		Izvēlēties uzdevuma veikšanai piemērotāko risinājumu.			
		Pārbaudīt iegūtās informācijas autentiskumu, veidu un ieguves avota uzticamību.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Lietojumprogrammas dokumentu sagatavošanā atbilstoši darba uzdevumam.		
		Patstāvīgi sagatavot dokumentus un organizēt to apriti.	Darbs ar biroja tehniku un informācijas sistēmām. Informācijas drošība un aizsardzība. Digitālā identitāte.		
		Nodrošināt datu aizsardzību atbilstoši datu aizsardzību regulējošiem dokumentiem.			
5.4.	Ievērot reglamentējošos normatīvos aktus.	Ievērot organizācijas un nozares reglamentējošo normatīvo aktu prasības.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Institūcijas iekšējās kārtības noteikumi. Nozares normatīvie akti. Pašvaldības saistošie noteikumi.	Spēja ievērot reglamentējošos normatīvos aktus.	5. LKI
		Sekot līdzi izmaiņām organizācijas un nozares reglamentējošo normatīvo aktu prasībās.			
5.5.	Piedalīties profesionālās pilnveides un tālākizglītības programmās.	Novērtēt savu profesionālo pieredzi un profesionālās kompetences līmeni.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Jaunākās pieejas, formas un metodes profesionālajā darbībā.	Spēja adekvāti izvērtēt, mērķtiecīgi pilnveidot savu profesionālo kvalifikāciju un izmantot analītisku pieeju profesionālajā darbībā un profesionālās jomas attīstībā. Spēja sekot līdzi izmaiņām normatīvajos aktos.	5. LKI
		Veikt profesionālās darbības pašnovērtējumu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Dalība profesionālajās biedrībās un asociācijās.		
		Plānot savas profesionālās kompetences attīstību un izaugsmes iespējas.	Motivācija un mācīšanās stratēģijas. Pašnovērtējuma mehānismi.		
		Pilnveidot regulāri savas profesionālās kompetences.			

		Sekot līdzi izmaiņām normatīvajos aktos.	Mācību, karjeras un darba gaitas plānošana.		
		Sekot līdzi novitātēm un ieviest tās savā profesionālajā darbībā.			
5.6.	Piedalīties supervīzijās.	Izprast supervīzijas nozīmi profesionālajā darbībā.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Supervizora profesionālās kompetence. Supervīzijas teorijas un pamati. <u>Izpratnes līmenī:</u> Supervīzija kā resurss. Supervīziju veidi. Supervīzijas funkcijas. Supervīzija kā metode problēmu risināšanā. Atgriezeniskā saite supervīzijas procesā. Praktiskās intervences metodes konflikta risināšanai.	Spēja iesaistīties supervīzijas praksē, pilnveidojot savu profesionalitāti.	5. LKI
		Piedalīties individuālajās supervīzijās.			
		Piedalīties grupas supervīzijās.			
		Piedalīties komandas supervīzijās.			
5.7.	Iesaistīties pētniecības procesos.	Sekot līdzi nozares teorijas un prakses attīstībai.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Datu analīze. Pētījumu dizains. Pētniecības ētika. <u>Izpratnes līmenī:</u> Informācijas tehnoloģiju iespējas un potenciālie riski.	Spēja dot ieguldījumu jaunu zināšanu radīšanā mērķtiecīgas pētnieciskās darbības rezultātā.	5. LKI
		Analizēt zinātnisko publikāciju atziņas sociālās labklājības līmenī.			
		Izmantot pētniecības metodes profesionālajā darbībā.			
		Ievērot personas datu un informācijas aizsardzības prasības internetvidē.			

		Izstrādāt zinātniskās publikācijas sociālās aprūpes jomā.	Informācijas sistēmu drošība.		
		Veidot datu bāzi.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Pētniecības metodes. Datu bāzes.		
5.8.	Atbilstoši 4.sadaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar uzņēmējdarbības principiem.	Iesaistīties uzņēmējdarbībā sociālās labklājības jomā.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Stratēģiskā vadība.	Spēja iniciēt un iesaistīties uzņēmējdarbībā sociālās labklājības nozarē. Spēja demonstrēt uzņēmējdarbības un projektu vadības profesionālās kompetences. Spēja izvērtēt un pilnveidot savu darbību, strādāt sadarbībā ar citiem. Spēja ievērot vispārējās un profesionālās ētikas normas amata pienākumu veikšanā, darbu plānošanā un organizēšanā profesionālo uzdevumu veikšanai.	5. LKI
		Izprast uzņēmumu organizāciju un darbības pamatprincipus.	Vadība un koordinācija.		
		Pārzināt uzņēmuma vadīšanas metodes.	Uzņēmējdarbības organizācija.		
		Pārzināt projektu izstrādes un vadīšanas pamatus.	Uzņēmuma lietvedības un finanšu uzskaites sistēma.		
		Veidot sociālo dialogu ar sabiedrību.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Sociālā darbinieka ētikas kodekss.		
		Kritiski izvērtēt riskus uzņēmējdarbībā un projektu vadībā.	Profesionālā un vispārējā ētika.		
		Uzņemties atbildību par sava un kolektīvā darba izpildes kvalitāti.	Darba vides organizācijas process un vadīšana. Pašorganizācija darba procesā. Darbs komandā. Projektu izstrādes un vadīšanas pamati. Konflikti, to cēloņi un risinājumi. Dokumentu noformēšanas prasības.		

5.9.	Atbilstoši 4.sadaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar sabiedrības interešu un darba tiesību, darba tiesisko attiecību, darba aizsardzības, vides aizsardzības un civilās aizsardzības prasību jautājumiem.	Iepazīties ar darba vides riskiem.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Darba aizsardzības likums.	Spēja ievērot darba aizsardzības prasības. Spēja apzināt darba vides riskus. Spēja ievērot personas drošību sev un klientam. Spēja veikt darba uzdevumu, ievērojot tiesību aktos noteiktās vides un civilās aizsardzības prasības. Spēja veidot sociālo dialogu uzņēmuma līmenī, ievērojot vispārējās un profesionālās ētikas normas.	5. LKI
		Ievērot un izpildīt darba līgumā noteiktās prasības.	Tiesību pamati. Darba tiesības.		
		Ievērot uzņēmuma iekšējās kārtības noteikumus.	Ievērot ergonomikas pamatprincipus. Epidemioloģija.		
		Ievērot amata aprakstā noteikto.	Darba tiesiskās attiecības.		
		Ievērot koplīgumā noteikto.	Darbinieka tiesības, pienākumi un atbildība.		
		Ievērot darba aizsardzības un ugunsdrošības instruktāžas.	Sociālā dialoga līmeņi un veidošanas pamatprincipi.		
		Ievērot elektrodrošību.	Pozitīvas saskarsmes paņēmieni.		
		Ievērot personas drošību.	Cilvēku psiholoģiskie tipi.		
		Lietot individuālos aizsardzības līdzekļus.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Instrukcijas par darba aizsardzību.		
		Rīkoties saskaņā ar normatīvo aktu prasībām.	Instrukcijas par ugunsdrošību. Instrukcijas par elektrodrošību.		
		Ievērot darba tiesisko attiecību, darba aizsardzības, vides aizsardzības un civilās aizsardzības prasības.	Instrukcijas par personas drošību. Individuālie aizsardzības līdzekļi.		
		Sekmēt sociālā dialoga veidošanu uzņēmuma līmenī.	Darba devēja un darba ņēmēja tiesiskās attiecības.		
		Risināt nestandarta darba situācijas.	Darba tiesību, darba aizsardzības, vides aizsardzības un civilās aizsardzības normatīvie akti. Personu datu aizsardzība. Saskarsmes kultūra. Apkalpošanas standarti. Pretenziju veidi un risināšanas kārtība.		

5.10.	Atbilstoši 4.sadaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar ārkārtas situāciju jautājumiem atbilstoši normatīvo aktu prasībām.	Atpazīt ārkārtas situāciju.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Avārijas un pirms avārijas situācijas.	Spēja atbildīgi rīkoties ārkārtas situācijās.	5. LKI
		Atbildīgi rīkoties ugunsgrēka un rūpnieciskās avārijas gadījumā.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Ugunsdrošības noteikumi. Rīcība ugunsgrēka gadījumā. Elektrodrošības noteikumi. Civilās aizsardzības noteikumi. Evakuācijas plāni. Vides aizsardzības principi. "Zaļās domāšanas" principi.		
		Rīkoties atbilstoši ugunsdrošības, elektrodrošības un civilās aizsardzības noteikumiem.			

Vispārīga informācija	
Profesijas standarta iesniedzējs	<p>Latvijas Universitātes P.Stradiņa medicīnas koledža.</p> <p>Solvita Rudoviča – Rīgas sociālās aprūpes centra “Mežciems”, direktors, Sociālās aprūpes un rehabilitācijas institūciju direktoru asociācija (SARIDA);</p> <p>Alvars Šteinbergs – Ozolnieku novada pašvaldības Sociālās aprūpes centrs “Zemgale”, direktors, Latvijas Pašvaldību sociālās aprūpes institūciju apvienība (LPSAIA);</p> <p>Inese Segliņa – Rīgas SOS ģimeņu atbalsta centrs, sociālais rehabilitētājs;</p> <p>Aina Kucina – Daugavpils Universitātes Daugavpils medicīnas koledža, izglītības metodiķe;</p> <p>Ina Vīksniņa – Latvijas Universitātes P.Stradiņa medicīnas koledža, Sociālās aprūpes katedras vadītāja, lektore.</p> <p>Dace Erkena – Latvijas Universitātes P.Stradiņa medicīnas koledža, docente;</p> <p>Līga Priede – Latvijas Universitātes P.Stradiņa medicīnas koledža, lektore;</p> <p>Ina Ozola – Latvijas Universitātes P.Stradiņa medicīnas koledža, Sociālās aprūpes katedras studiju metodiķe, lektore.</p>
Profesijas standarta ekspertu darba grupa	<p>Sarmīte Grope – Labklājības ministrija, Metodiskās vadības un kontroles departaments, vecākā referente;</p> <p>Aina Liepiņa – Labklājības ministrija, Darba tirgus politikas departamenta, vecākā referente;</p> <p>Ina Vīksniņa – Latvijas Universitātes P.Stradiņa medicīnas koledža, Sociālās aprūpes katedra, vadītāja;</p> <p>Solvita Rudoviča – Rīgas sociālā aprūpes centra “Mežciems” direktore;</p> <p>Helēna Soldatjonoka – Latvijas Koledžu asociācija, eksperte;</p> <p>Linda Romele – Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības, eksperte;</p> <p>Antra Ose – Sociālā aprūpes un rehabilitācijas institūciju dierktoru asociācija, VSAC “Kurzeme” pakalpojuma nodrošināšanas nodaļas vadītāja, eksperts;</p> <p>Inese Paudere – Valsts izglītības satura centrs, Profesionālās izglītības departamenta, Profesionālās izglītības satura nodrošinājuma nodaļas, vecākā referente.</p>
Profesijas standarta NEP atzinums	02.12.2021.Labklājības Ministrija
Profesijas standarta saskaņošana PINTSA	15.12.2021.
Profesijas standarta iepriekš saskaņotās redakcijas	26.07.2015.